ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету національної безпеки, права та міжнародних відносин
27 серпня 2025 р., протокол № 8

Голова Вченої ради

Лариса СЕРГІЄНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Глобальна економіка та міжнародна конкурентоспроможність»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр»
спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)»
спеціалізація С1.02 «Міжнародні економічні відносини»
освітня програма «Міжнародні економічні відносини»
факультет національної безпеки, права та міжнародних відносин
кафедра міжнародних відносин і політичного менеджменту

Схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин і політичного менеджменту
27 серпня 2025 р.,
протокол № 8

Завідувач кафедри
Ірина ГРАБЧУК

Гарант освітньої програми
Ірина АБРАМОВА

Розробник: доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри міжнародних відносин і політичного менеджменту КСЕНДЗУК Валентина

Житомир
2025 – 2026 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «**Глобальна економіка та міжнародна конкурентоспроможність**» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр» спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)» спеціалізації С1.02 «Міжнародні економічні відносини» освітня програма «Міжнародні економічні відносини» затверджена Вченою радою факультету національної безпеки, права та міжнародних відносин від 27 серпня 2025 р., протокол № 8.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів – 5	Галузь знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»	Обов'язкова	
Модулів – 1	Спеціальність С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2	-
		Семестр	
Загальна кількість годин – 150		3	-
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 9 самостійної роботи – 16	Освітній ступінь «магістр»	24 год.	-
		Практичні	
		30 год.	-
		Лабораторні	
		0 год.	-
		Самостійна робота	
		96 год.	-
		Вид контролю: екзамен	

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми здобуття вищої освіти – 36 % аудиторних занять, 64 % самостійної та індивідуальної роботи.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «**Глобальна економіка та міжнародна конкурентоспроможність**» є формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань і практичних компетентностей у сфері глобальної економіки, закономірностей розвитку світового господарства та механізмів забезпечення міжнародної конкурентоспроможності країн, регіонів і глобальних фірм в умовах сучасних викликів і трансформацій глобального середовища. Дисципліна завершує цикл професійної підготовки: аналітичні, цифрові та стратегічні компетентності, набуті в попередніх семестрах, застосовуються для комплексного оцінювання конкурентних позицій країн, регіонів і глобальних фірм.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

–опанування теоретико-методологічних засад функціонування глобальної економіки, виявлення її закономірностей, тенденцій та дисбалансів розвитку;

–формування здатності аналізувати прояви економічного глобалізму та оцінювати їхній вплив на міжнародні економічні відносини;

–вироблення навичок оцінювання масштабів діяльності глобальних фірм, ідентифікації їхніх конкурентних позицій і переваг на світових ринках;

–набуття вмінь аналізувати геоекономічні стратегії країн з урахуванням національних економічних інтересів та безпекової компоненти міжнародних економічних відносин;

–формування здатності інтерпретувати результати прогнозування кон’юнктури міжнародних ринків та формулювати на їх основі управлінські висновки;

–оцінювання впливу цифровізації світового господарства на конкурентні позиції країн і глобальних фірм;

–розвиток навичок розроблення адаптивних моделей вирівнювання глобальних дисбалансів та пропонування варіантів розв'язання актуальних проблем міжнародного економічного розвитку;

–виховання здатності до критичного й аналітичного мислення, самостійної та командної роботи, прийняття обґрунтованих рішень в умовах невизначеності глобального середовища.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних компетентностей, визначених освітньо-професійною програмою «Міжнародні економічні відносини»:

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

СК1. Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо налагодження міжнародних економічних відносин на всіх рівнях їх реалізації

СК2. Здатність розробляти та аналізувати моделі розвитку національних економік і визначати їхню роль у сучасній світогосподарській системі.

СК3. Здатність визначати й оцінювати прояви економічного глобалізму, виклики та дисбаланси глобального розвитку та їх вплив на міжнародні економічні відносини.

СК4. Здатність оцінювати масштаби діяльності глобальних фірм та їхні позиції на світових ринках.

СК5. Здатність застосовувати кумулятивні знання, науково-технологічні досягнення, інформаційні технології для досягнення сутності феномену нової економіки, виявлення закономірностей та тенденцій новітнього розвитку світового господарства.

СК6. Здатність застосовувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародних економічних відносин і їхнього впливу на економічний розвиток країн.

СК7. Здатність аналізувати й оцінювати геоекономічні стратегії країн з позиції національних економічних інтересів.

СК8. Здатність прогнозувати тенденції розвитку міжнародних ринків з урахування кон'юнктурних змін.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання:

РН4. Приймати обґрунтовані рішення з проблем міжнародних економічних відносин за невизначених умов і вимог, працювати самостійно і в команді, брати на себе ініціативу та відповідальність, мотивувати та керувати роботою інших для досягнення поставлених цілей, забезпечувати якість виконуваних робіт, аргументувати результативність економічної діяльності у мінливому середовищі.

РН7. Досліджувати й аналізувати моделі розвитку національних економік та обґрунтовувати заходи досягнення їх стратегічних цілей в умовах трансформації світогосподарських відносин.

РН8. Розробляти і досліджувати адаптивні моделі вирівнювання дисбалансів та нівелювання загроз глобального розвитку, пропонувати варіанти вирішення проблем за результатами дослідження.

РН9. Здійснювати моніторинг, аналіз, оцінку діяльності глобальних фірм (корпорацій, стратегічних альянсів, консорціумів, синдикатів, трастів тощо) з метою ідентифікації їхніх конкурентних позицій та переваг на світових ринках.

РН10. Розуміти закономірності та тенденції розвитку світового господарства і феномену нової економіки з урахуванням процесів інтелектуалізації, інформатизації та науково-технологічного обміну.

РН11. Розуміти сутність соціального виміру глобального економічного розвитку та імплементувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародних економічних відносин .

РН12. Визначати геоекономічні стратегії країн та їхні регіональні економічні пріоритети з урахуванням національних економічних інтересів і безпекової

компоненти міжнародних економічних відносин у контексті глобальних проблем людства й асиметричності розподілу світових ресурсів.

РН13. Ідентифікувати зміни кон'юнктури ринків під дією невизначених факторів, здійснювати їх компаративний аналіз, з метою прогнозування тенденції розвитку глобальних ринків.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати додатково наступні Soft skills:

- *комунікативні навички*: письмове, вербальне й невербальне спілкування; вести дискусію і відстоювати свою позицію; навички працювати в команді;
- *уміння виступати привселюдно*: навички, необхідні для виступів на публіці; навички проведення презентації;
- *керування часом:* уміння справлятися із завданнями вчасно;
- *гнучкість і адаптивність:* гнучкість, адаптивність і здатність змінюватися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблеми;
- *лідерські якості*: уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння ставити мету, планувати діяльність;
- *особисті якості:* креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до оточуючих.

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1
Глобальна економіка: аналітичний інструментарій, конкурентоспроможність та моделі розвитку

Тема 1. Глобальна економіка в умовах сучасних трансформацій: структура, виклики та аналітичні інструменти (ЗК3, СК3, СК5, РН4, РН10)

1. Глобальна економіка як система: структура, рівні функціонування та рушійні сили трансформацій.
2. Виклики та дисбаланси глобального розвитку: асиметричність ресурсів, нерівність, фрагментація.
3. Сучасні трансформації світового господарства: деглобалізація, регіоналізація, цифровізація, перебудова ланцюгів постачання.
4. Інформаційно-аналітичне забезпечення дослідження глобальної економіки: міжнародні бази даних, добір показників, зіставність даних.
5. Україна у глобальній економіці: позиції, виклики та можливості повоєнного відновлення.

Тема 2. Міжнародна конкурентоспроможність: концепції, вимірювання та рейтинги (ЗК3, СК4, СК5, РН4, РН9, РН10)

1. Теорії міжнародної конкурентоспроможності: від порівняльних переваг до сучасних концепцій.

2. Глобальний індекс конкурентоспроможності Всесвітнього економічного форуму та суміжні індекси: глобальний інноваційний індекс (GII), індекс екологічної ефективності (EPI), Business Ready Світового банку; їх аналітичний потенціал та обмеження.

3. Рівні конкурентоспроможності: країна – галузь – фірма. Зіставлення позицій країни у глобальних рейтингах із присутністю її компаній у міжнародних корпоративних рейтингах.

4. Конкурентні позиції України та країн-сусідів: порівняльний аналіз і пріоритети зростання.

Тема 3. Діагностика конкурентоспроможності національної економіки: від моделі розвитку до конкурентних результатів (ЗК3, СК1, СК2, РН4, РН7)

1. Типологія моделей розвитку національних економік.

2. Критерії зіставлення моделей: якість інституційного середовища, структура експорту, інноваційна спроможність, продуктивність праці; межі перенесення зовнішнього досвіду.

3. Верифікація моделі розвитку через конкурентні результати: стратегічні цілі та фактична динаміка позицій країни.

4. Модель розвитку України: діагностика, стратегічні орієнтири та євроінтеграційний вимір.

Тема 4. Глобальні фірми: моніторинг, оцінювання конкурентних позицій та відповідальність (ЗК3, СК4, СК6, РН4, РН9, РН11)

1. Типологія глобальних фірм: ТНК, стратегічні альянси, консорціуми, синдикати, трасти.

2. Оцінювання діяльності глобальних фірм: показники, джерела, міжнародні рейтинги.

3. Стратегії конкурентного позиціонування ТНК; злиття та поглинання і їх наслідки для конкурентного середовища.

4. Соціальна відповідальність як конкурентний актив глобальних фірм.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2

Геоекономічні стратегії, кон'юнктура ринків та збалансований розвиток

Тема 5. Геоекономічні стратегії країн та регіональні економічні пріоритети (ЗК3, СК1, СК2, СК7, РН4, РН7, РН12)

1. Геоекономіка як аналітична рамка: сутність, категоріальний апарат, методологія.
2. Геоекономічні стратегії країн: типологія, принципи формування, безпекова компонента, зв'язок із моделями національного розвитку.
3. Стратегії провідних акторів світової економіки: США, Китай, ЄС - порівняльний аналіз; міжнародна допомога як інструмент геоекономічного впливу.
4. Геоекономічна стратегія України: євроінтеграційний вектор, донорська підтримка, національні інтереси.

Тема 6. Кон'юнктура глобальних ринків: аналіз, прогнозування та моніторинг (ЗК3, СК1, СК8, РН4, РН13)

1. Кон'юнктура глобального ринку: поняття, чинники формування, індикатори оцінювання.
2. Компаративний аналіз кон'юнктурних змін під дією невизначених факторів.
3. Волатильність товарних і фінансових ринків: причини, наслідки, вплив на міжнародні економічні відносини.
4. Інтерпретація прогнозів кон'юнктури: тлумачення сценаріїв, межі застосовності, висновки для суб'єктів МЕВ.

Тема 7. Глобальні дисбаланси та адаптивні моделі збалансованого розвитку (ЗК3, СК3, СК7, РН4, РН8, РН12)

1. Природа та види глобальних дисбалансів: економічні, соціальні, екологічні.
2. Асиметричність розподілу світових ресурсів як структурна причина дисбалансів; ресурсні конфлікти.
3. Цілі сталого розвитку ООН та роль міжнародних організацій у вирівнюванні дисбалансів.
4. Зелена економіка та енергетичний перехід: виклики та можливості для України.

Тема 8. Соціальний вимір глобального розвитку та відповідальність суб'єктів міжнародних економічних відносин (ЗК3, СК3, СК6, РН4, РН11)

1. Соціальний вимір глобального розвитку: нерівність, бідність, індекс людського розвитку.
2. Принципи та стандарти соціальної відповідальності суб'єктів МЕВ.
3. ESG-інвестування та нефінансова звітність як чинники конкурентного позиціонування фірм.
4. Соціальна відповідальність у контексті повоєнного відновлення України: стандарти ЄС та міжнародна практика.

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні	самостійна робота
МОДУЛЬ 1								
Змістовий модуль 1. Глобальна економіка: аналітичний інструментарій, конкурентоспроможність та моделі розвитку								
Тема 1. Глобальна економіка в умовах сучасних трансформацій: структура, виклики та аналітичні інструменти	18	4	2	12	-	-	-	-
Тема 2. Міжнародна конкурентоспроможність: концепції, вимірювання та рейтинги	16	2	4	10	-	-	-	-
Тема 3. Діагностика конкурентоспроможності національної економіки: від моделі розвитку до конкурентних результатів	21	4	4	13	-	-	-	-
Тема 4. Глобальні фірми: моніторинг, оцінювання конкурентних позицій та відповідальність	20	4	4	12	-	-	-	-
Разом за змістовий модуль 1	75	14	14	47	-	-	-	-
Змістовий модуль 2. Геоекономічні стратегії, кон'юнктура ринків та збалансований розвиток								
Тема 5. Геоекономічні стратегії країн та регіональні економічні пріоритети	23	4	4	15	-	-	-	-
Тема 6. Кон'юнктура глобальних ринків: аналіз, прогнозування та моніторинг	17	2	4	11	-	-	-	-
Тема 7. Глобальні дисбаланси та адаптивні моделі збалансованого розвитку	15	2	2	11	-	-	-	-
Тема 8. Соціальний вимір глобального розвитку та відповідальність суб'єктів міжнародних економічних відносин	18	2	4	12	-	-	-	-
Модульний контроль 1	2	–	2	–	-	-	-	-
Разом за змістовий модуль 2	75	10	16	49	-	-	-	-
ВСЬОГО	150	24	30	96	-	-	-	-

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Змістовий модуль 1. Глобальна економіка: аналітичний інструментарій, конкурентоспроможність та моделі розвитку			
1	Тема 1. Глобальна економіка в умовах сучасних трансформацій: структура, виклики та аналітичні інструменти	2	-
2	Тема 2. Міжнародна конкурентоспроможність: концепції, вимірювання та рейтинги	4	-
3	Тема 3. Діагностика конкурентоспроможності національної економіки: від моделі розвитку до конкурентних результатів	4	-
4	Тема 4. Глобальні фірми: моніторинг, оцінювання конкурентних позицій та відповідальність	4	-
Змістовий модуль 2. Геоекономічні стратегії, кон'юнктура ринків та збалансований розвиток			
5	Тема 5. Геоекономічні стратегії країн та регіональні економічні пріоритети	4	-
6	Тема 6. Кон'юнктура глобальних ринків: аналіз, прогнозування та моніторинг	4	-
7	Тема 7. Глобальні дисбаланси та адаптивні моделі збалансованого розвитку	2	-
8	Тема 8. Соціальний вимір глобального розвитку та відповідальність суб'єктів міжнародних економічних відносин	4	-
9	Модульний контроль 1	2	-
	РАЗОМ	24	-

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Змістовий модуль 1. Глобальна економіка: аналітичний інструментарій, конкурентоспроможність та моделі розвитку			
1	**Тема 1. Глобальна економіка в умовах сучасних трансформацій: структура, виклики та аналітичні інструменти** 1. Перенесення виробництв до дружніх і сусідніх країн як відповідь на геополітичні ризики: причини, наслідки для країн із малою відкритою економікою. 2. Цифровий розрив між країнами як новий вимір глобальної нерівності: показники вимірювання та стратегії подолання. 3. Зіставність міжнародних статистичних даних: розбіжності методик World Bank, IMF та UNCTAD і їх вплив на висновки дослідження.	12	-

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
2	**Тема 2. Міжнародна конкурентоспроможність: концепції, вимірювання та рейтинги** 1. Критика глобального індексу конкурентоспроможності Всесвітнього економічного форуму: методологічні обмеження та альтернативні підходи до вимірювання. 2. Індекс процвітання Legatum Institute як альтернативний вимір конкурентоспроможності: відмінності від GCI та позиції України.	10	-
3	**Тема 3. Діагностика конкурентоспроможності національної економіки: від моделі розвитку до конкурентних результатів** 1. «Ресурсне прокляття»: теоретичні пояснення та контрприклади. 2. Розбіжність між декларованою стратегією розвитку та фактичною динамікою позицій країни у рейтингах: можливі причини та способи діагностики. 3. Типові помилки бенчмаркінгу в державному стратегічному плануванні: чому успішні моделі не відтворюються в іншому інституційному середовищі.	13	-
4	**Тема 4. Глобальні фірми: моніторинг, оцінювання конкурентних позицій та відповідальність** 1. Технологічні ТНК як квазідержавні актори: регуляторні виклики для урядів в умовах надмірної ринкової концентрації. 2. ТНК з країн, що розвиваються: чим їхні стратегії відрізняються від традиційних ТНК.	12	-
	Змістовий модуль 2. Геоекономічні стратегії, кон'юнктура ринків та збалансований розвиток		
5	**Тема 5. Геоекономічні стратегії країн та регіональні економічні пріоритети** 1. Міжнародна допомога розвитку: принципи Паризької декларації та критерії оцінювання ефективності донорської підтримки. 2. Геоекономічні мотиви донорів: як стратегічні інтереси країни-донора впливають на пріоритети та географію міжнародної допомоги	15	-
6	**Тема 6. Кон'юнктура глобальних ринків: аналіз, прогнозування та моніторинг** 1. Суперцикли сировинних ринків: теоретичні пояснення та дискусія щодо нового суперциклу в умовах енергетичного переходу. 2. Точність прогнозів МВФ та Світового банку: систематичні помилки за останні десять років, їх причини та наслідки для користувачів прогнозів.	11	-
7	**Тема 7. Глобальні дисбаланси та адаптивні моделі збалансованого розвитку** 1. Модель «пончика» Кейт Раворт: теоретичні засади та практика впровадження на рівні міст і країн. 2. Боргова криза країн, що розвиваються, у постпандемічний період: механізми реструктуризації та системні уроки.	11	-

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
	3. Реформа глобального економічного управління: дискусія щодо дієвості G20, МВФ та СОТ в умовах геополітичної фрагментації.		
8	**Тема 8. Соціальний вимір глобального розвитку та відповідальність суб'єктів міжнародних економічних відносин** 1. Імітація соціальної та екологічної відповідальності компаній: ознаки, методи виявлення, регуляторні ініціативи ЄС. 2. Соціальна відповідальність бізнесу в умовах збройного конфлікту: Керівні принципи ООН з питань бізнесу і прав людини та їх актуальність для компаній, що працюють в Україні.	12	-
	РАЗОМ	**96**	-

7. Індивідуальні самостійні завдання

Під час опанування блоку самостійної роботи студенти мають виконати індивідуальні завдання у вигляді дослідницького кейсу з висновками.

Загальні вимоги до виконання: обсяг – 5-8 сторінок.

Структура: актуальність та постановка проблеми; аналіз ситуації з характеристикою статистичних даних; виявлені закономірності та суперечності; обґрунтовані висновки та рекомендації; список джерел (не менше 8).

Емпіричною основою кейсу мають бути дані міжнародних статистичних джерел (Світовий банк, МВФ, ЮНКТАД, Всесвітній економічний форум, ОЕСР). У тексті наводяться період спостереження, одиниці вимірювання та дата звернення до джерела.

Завдання виконується індивідуально, тема обирається із запропонованого переліку:

Кейс 1. Діагностика конкурентоспроможності національної економіки: розрив між стратегією та результатом

Оберіть країну, яка за останні 10-15 років суттєво змінила свою позицію у рейтингу глобальної конкурентоспроможності. Встановіть, які саме складові індексу на це вплинули, і перевірте, чи відповідає він задекларованим стратегічним цілям країни: зіставте офіційні стратегічні документи з фактичною динамікою показників. Визначте, які з чинників успіху є контекстно залежними й не відтворюються в іншому інституційному середовищі. Завершіть кейс оцінкою проаналізованого досвіду для України.

Кейс 2. Транснаціональна корпорація на глобальному ринку: конкурентний аналіз та присутність в Україні

Оберіть ТНК зі списку Fortune Global 500, яка діє у несировинному секторі. Здійсніть комплексний аналіз її конкурентних позицій: географія присутності, динаміка фінансових показників за 5 років, джерела конкурентних переваг, стратегія позиціонування на ключових ринках, ESG-профіль. Визначте головні ризики для збереження конкурентоспроможності у горизонті 3-5 років. Окремим

блоком розгляньте реальну або потенційну присутність компанії в Україні: поточний статус, інвестиційний потенціал, умови та стимули для залучення.

Кейс 3. Кон'юнктура глобального ринку: аналіз та оцінка перспектив для України

Оберіть один глобальний товарний або технологічний ринок, на якому Україна є або може стати значущим гравцем. Здійсніть аналіз поточної кон'юнктури: структура попиту та пропозиції, цінова динаміка за 3–5 років, ключові гравці, вплив геополітичних і технологічних чинників. Знайдіть два-три опубліковані прогнози розвитку цього ринку від міжнародних організацій або галузевих аналітичних центрів, зіставте їх припущення та поясніть розбіжності між ними. Оцініть, наскільки кожен прогноз застосовний до українського контексту і яких чинників у ньому не враховано. Завершіть кейс висновком про можливості та ризики для конкурентних позицій України на цьому ринку.

Кейс 4. Геоекономічна стратегія країни та її взаємодія з Україною

Оберіть країну – середнього геоекономічного гравця. Проаналізуйте її геоекономічну стратегію: задекларовані національні інтереси, економічні інструменти впливу (торговельна політика, інвестиційна експансія, участь у регіональних об'єднаннях), результативність стратегії за останні 5 років. Окремим блоком охарактеризуйте відносини обраної країни з Україною: обсяги та структура торгівлі, інвестиційна присутність, спільні та конкуруючі інтереси. Оцініть, які власні стратегічні цілі ця країна реалізує через економічну взаємодію з Україною. Сформулюйте рекомендації щодо оптимізації відносин в інтересах України.

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються методи навчання, що сприяють досягненню відповідних програмних результатів.

Результат навчання	Методи навчання
РН4. Приймати обґрунтовані рішення з проблем міжнародних економічних відносин за невизначених умов і вимог, працювати самостійно і в команді, брати на себе ініціативу та відповідальність, мотивувати та керувати роботою інших для досягнення поставлених цілей, забезпечувати якість виконуваних робіт, аргументувати результативність економічної діяльності у мінливому середовищі.	вербальні (лекції-візуалізації, лекції-дискусії); практичні (різні види вправ та завдань), метод активного навчання (проведення ділових ігор); інтерактивні методи навчання (світове кафе, мозковий штурм); рішення кейсових завдань
РН 7. Досліджувати й аналізувати моделі розвитку національних економік та обґрунтовувати заходи досягнення їх стратегічних цілей в умовах трансформації світогосподарських відносин.	
РН8. Розробляти і досліджувати адаптивні моделі вирівнювання дисбалансів та нівелювання загроз глобального розвитку, пропонувати варіанти вирішення проблем за результатами дослідження.	
РН9. Здійснювати моніторинг, аналіз, оцінку діяльності глобальних фірм (корпорацій, стратегічних альянсів, консорціумів, синдикатів, трастів тощо) з метою ідентифікації їхніх конкурентних позицій та переваг на	

Результат навчання	Методи навчання
світових ринках.	
РН10. Розуміти закономірності та тенденції розвитку світового господарства і феномену нової економіки з урахуванням процесів інтелектуалізації, інформатизації та науково-технологічного обміну.	
РН11. Розуміти сутність соціального виміру глобального економічного розвитку та імплементувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародних економічних відносин .	
РН12. Визначати геоекономічні стратегії країн та їхні регіональні економічні пріоритети з урахуванням національних економічних інтересів і безпекової компоненти міжнародних економічних відносин у контексті глобальних проблем людства й асиметричності розподілу світових ресурсів.	
РН13. Ідентифікувати зміни кон'юнктури ринків під дією невизначених факторів, здійснювати їх компаративний аналіз, з метою прогнозування тенденції розвитку глобальних ринків.	

9. Методи контролю

Перевірка досягнення програмних результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів.

Результат навчання	Методи контролю
РН4. Приймати обґрунтовані рішення з проблем міжнародних економічних відносин за невизначених умов і вимог, працювати самостійно і в команді, брати на себе ініціативу та відповідальність, мотивувати та керувати роботою інших для досягнення поставлених цілей, забезпечувати якість виконуваних робіт, аргументувати результативність економічної діяльності у мінливому середовищі.	усне опитування; виступ на практичних заняттях (з рефератом, презентацією, участь в дискусії); робота в групі; виконання завдань самостійної роботи; поточне тестування (у цифровому освітньому середовищі); самоконтроль та самооцінка; взаємоконтроль; виконання модульної контрольної роботи; захист індивідуального завдання, екзамен
РН 7. Досліджувати й аналізувати моделі розвитку національних економік та обґрунтовувати заходи досягнення їх стратегічних цілей в умовах трансформації світогосподарських відносин.	
РН8. Розробляти і досліджувати адаптивні моделі вирівнювання дисбалансів та нівелювання загроз глобального розвитку, пропонувати варіанти вирішення проблем за результатами дослідження.	
РН9. Здійснювати моніторинг, аналіз, оцінку діяльності глобальних фірм (корпорацій, стратегічних альянсів, консорціумів, синдикатів, трастів тощо) з метою ідентифікації їхніх конкурентних позицій та переваг на світових ринках.	
РН10. Розуміти закономірності та тенденції розвитку світового господарства і феномену нової економіки з урахуванням процесів інтелектуалізації, інформатизації та науково-технологічного обміну.	
РН11. Розуміти сутність соціального виміру глобального економічного розвитку та імплементувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародних економічних відносин .	
РН12. Визначати геоекономічні стратегії країн та їхні регіональні економічні пріоритети з урахуванням національних економічних інтересів і безпекової	

Результат навчання	Методи контролю
компоненти міжнародних економічних відносин у контексті глобальних проблем людства й асиметричності розподілу світових ресурсів.	
РН13. Ідентифікувати зміни кон'юнктури ринків під дією невизначених факторів, здійснювати їх компаративний аналіз, з метою прогнозування тенденції розвитку глобальних ринків.	

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає:

– поточний, модульний та підсумковий контроль – для здобувачів денної форми здобуття вищої освіти;

– поточний та підсумковий контроль – для здобувачів заочної форми здобуття вищої освіти.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Модульний контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за модуль (змістові модулі) навчальної дисципліни. Модульний контроль проводиться під час навчального заняття після завершення вивчення матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Модульний контроль здійснюється у формі написання модульної контрольної роботи.

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення навчальної дисципліни. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену. Процедура складання екзамену визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
Для здобувача денної форми здобуття вищої освіти	
Виконання завдань поточного контролю	60
Виконання завдань модульного або підсумкового контролю	40
Підсумкова семестрова оцінка	**100**
Для здобувача заочної форми здобуття вищої освіти	
Виконання завдань поточного контролю	-
Виконання завдань підсумкового контролю	-
Підсумкова семестрова оцінка	**-**

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань під час навчальних занять	45	-
Виконання та захист індивідуальних самостійних завдань	15	-
Разом за виконання завдань поточного контролю	**60**	**-**

Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Відповіді (виступи) на заняттях	15	-
Участь у дискусії, груповій роботі, обговорення питань	15	-
Виконання практичних та ситуаційних завдань, вправ	15	-
Разом за виконання завдань під час навчальних занять	**45**	**-**

З метою застосування цілих чисел для оцінювання результатів роботи здобувачів під час навчальних занять може використовуватися 100-бальна шкала оцінювання щодо кожного окремо виду робіт. Розрахунок загальної кількості балів, які здобувач може набрати за результатами роботи під час навчальних занять протягом семестру, проводиться за формулою:

$$Р_{НЗ} = \sum(Р_i \times ВК_i) \times К_{НЗ}, \quad (1)$$

де $Р_{НЗ}$ – загальна кількість балів, набраних здобувачем за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

$Р_i$ – кількість набраних здобувачем балів за семестр за виконання і-го виду робіт під час навчальних занять (за 100-бальною шкалою);

$ВК_i$ – ваговий коефіцієнт за виконання і-го виду робіт під час навчальних занять. Значення вагових коефіцієнтів розраховуються шляхом ділення кількості балів, яка передбачена за виконання окремого виду робіт під час навчальних занять, на сумарну кількість балів за виконання усіх видів робіт під час навчальних занять за семестр;

$К_{НЗ}$ – коригувальний коефіцієнт, який визначається шляхом ділення кількості балів, що передбачена за виконання завдань під час навчальних занять за семестр, на 100 балів.

Розподіл балів за виконання завдань модульного контролю

Види робіт здобувача денної форми здобуття вищої освіти	Кількість балів за семестр
Виконання завдань модульного контролю 1	20
Виконання завдань модульного контролю 2	20
Разом за виконання завдань модульного контролю	**40**

Якщо здобувач денної форми здобуття вищої освіти виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та/або відповідними методичними рекомендаціями, склав модульний контроль і набрав у сумі 60 балів або більше, він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач денної форми здобуття вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та/або відповідними методичними рекомендаціями, і набрав 60 балів або більше та бажає покращити свій результат успішності, він проходить процедуру підсумкового контролю у формі екзамену. Набрані бали за виконання завдань підсумкового контролю, а також бали за поточний контроль сумуються і формується семестрова оцінка з навчальної дисципліни. Бали, які здобувач вищої освіти набрав за виконання завдань модульного контролю, при цьому не враховуються під час розрахунку семестрової оцінки з навчальної дисципліни.

У здобувача заочної форми здобуття вищої освіти семестрова оцінка за вивчення навчальної дисципліни формується як сума кількості балів за поточний контроль і кількості балів за підсумковий контроль.

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі екзамену, якщо виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та/або відповідними методичними рекомендаціями, і за поточний контроль у сумі набрав 36 балів або більше.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав 25–35 балів, він отримує право за власною заявою опанувати окремі теми (змістові модулі) навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми. Вивчення окремих складових навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, здійснюється у вільний від занять здобувача вищої освіти час.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав від 0 до 24 балів (включно), він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни та має академічну заборгованість. Здобувач вищої освіти отримує право за власною заявою опанувати навчальну дисципліну у наступному семестрі понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми.

Процедура надання додаткових освітніх послуг здобувачу вищої освіти з метою вивчення навчального матеріалу дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, визначена у Положенні про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в Державному університеті «Житомирська політехніка».

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо). Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	Задовільно	64-73
E		60-63
FX	Незадовільно	35-59
F		0-34

11. Глосарій

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
1	Глобальна економіка	Global economy
2	Економічна глобалізація	Economic globalization
3	Деглобалізація	Deglobalization
4	Міжнародна конкурентоспроможність	International competitiveness
5	Порівняльні переваги	Comparative advantages
6	Глобальний індекс конкурентоспроможності	Global Competitiveness Index (GCI)
7	Глобальний інноваційний індекс	Global Innovation Index (GII)
8	Індекс людського розвитку	Human Development Index (HDI)
9	Модель розвитку національної економіки	National development model
10	Бенчмаркінг	Benchmarking
11	Транснаціональна корпорація	Transnational corporation
12	Стратегічний альянс	Strategic alliance
13	Злиття та поглинання	Mergers and acquisitions
14	Глобальні ланцюги вартості	Global value chains
15	Пряме іноземне інвестування	Foreign direct investment
16	Геоекономічна стратегія	Geoeconomic strategy
17	Міжнародна допомога розвитку	Official development assistance
18	Кон’юнктура ринку	Market conditions
19	Волатильність ринку	Market volatility
20	Глобальний дисбаланс	Global imbalance
21	Енергетичний перехід	Energy transition
22	Повоєнне відновлення	Post-war recovery
23	Корпоративна соціальна відповідальність	Corporate social responsibility (CSR)
24	ESG-рейтинг	ESG rating

12. Рекомендована література

Основна література

1. Глобалізаційні виклики сучасності : підручник / [авт. кол.: Л. Г. Комаха, І. В. Алексєєнко, В. Л. Гура та ін] ; за заг. ред. Л. Г. Комахи. – Київ : Київський університет, 2022. – 350 с.

2. Глобальна економіка [Електронний ресурс]: Практикум / За заг. ред. Д. Г. Лук’яненка. К.: КНЕУ, 2024. 168 с. URL: https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/070960a1-3366-466b-bfb9-506d9467afa1/content

3. Глобальна економіка: становлення, трансформації, виклики: Підручник // За загальною редакцією В. Кулішова. Прага: OKTAN PRINT, 2023. 500 с.

4. Грушко В. І. та ін. Економіка відновлення : навч. посібник. Київ : Університет «КРОК», 2023. 221 с. URL: https://library.krok.edu.ua/media/library/category/navchalni-posibniki/grushko_0024.pdf

5. Міжнародна економіка : підручник / за ред. В. Г. Герасимчука, С.В. Войтка. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. Харків : Видавництво «Політехніка», 2024. 532 с. URL: https://fpk.in.ua/images/biblioteka/3bac_finan/mizhnarodna-ekonomika-2024-herasymchuk-compressed-1.pdf

6. Транснаціональні корпорації : навч.-метод. посібник. Уклад. : Т. В. Марченко. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 184 с. URL: https://dspace.chnu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/06f8efb3-4b59-4003-aad8-1ea2f5554ab4/content

Допоміжна література

1. Асоян Е.Ш. Формування державної економічної політики в умовах глобалізації: дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування». Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського, Київ, 2023. 178 с.

2. Білик Р., Білик Д., Гаврилюк О. Глобальні виклики та їх вплив на формування міжнародної конкурентоспроможності економіки. Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки. 2024. № 336(6). С. 645–652. DOI: https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-336-97

3. Булатова О.В., Захарова О.В., Карпенко О.І., Федоров Е.В. Економічна безпека країн в умовах сучасних глобальних трансформацій: виклики, загрози, ризики / за загальною редакцією д.е.н., проф. О.В. Булатової. – Київ: МДУ, 2024. 290 с. URL: https://repository.mu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/7365/1/bul_zah_ekon_bez_mon_2024.pdf

4. Гетманець, О. П., Коробцова, Д. В., Єжелий, Ю. О. Глобалізація та міжнародна економіка: складність інтеграції ринків та економічні наслідки на рівні країн (український досвід). Академічні візії, 20, 2023. URL: https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/456

5. Кононенко Л. В., Назарова Г. Б., Шишкіна Т. М. Трансформування міжнародної торгівлі в умовах глобалізації і цифровізації економіки. Наука і техніка сьогодні. 2022. № 5(5). С. 110–121. DOI: https://doi.org/10.52058/2786-6025-2022-5(5)-110-121

6. Ксендзук В. В., Покотило М. Ю. Енергетична безпека України та світу: оцінка наслідків впливу російсько-української війни та прогнози трансформації ринку. Економіка, управління та адміністрування, 2025, 2(112), 46–53. https://doi.org/10.26642/ema-2025-2(112)-46-53

7. Ксендзук В.В., Власюк Т.О. Поліщук О.С. Неоколонізація Африки: безпеково-військовий та економічно-інвестиційний аспекти інструментів впливу іноземних держав. Економіка, управління та адміністрування, 4(106), 2023. С. 33–41. DOI: https://doi.org/10.26642/ema-2023-4(106)-33-41

8. Ксендзук В.В., Назаренко Т.П., Супрунова І.В. Вплив на систему державного управління зміни позицій України в міжнародних рейтингових показниках розвитку зовнішньої торгівлі в контексті тінізації національної економіки як загрози державній безпеці. Економічний вісник Дніпровської політехніки. 2021. №1(73). С. 86-96. URL: https://jnas.nbuv.gov.ua/article/UJRN-0001268582

9. Ружинскас О.В. Трансформація зовнішньоторговельної політики країн в умовах нерівномірності глобального економічного розвитку: дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини». Донецький національний університет імені Василя Стуса, Вінниця, 2023. 222 с.

10.Стратегія відновлення деокупованих територій України: виклики постконфліктного розвитку та шляхи їх подолання : колективна монографія / Кол. авторів. Івано-Франківськ. 2025. 721 с.

11.Траєкторії розвитку повоєнної економіки України в системі координат постпандемічного світу : колективна монографія / [М. І. Скрипниченко, С. С. Шумська, ... Г. Ю. Яценко та ін.] за ред. М. І. Скрипниченко ; НАН України, ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України». Київ : [б. в.], 2023. 201 с.

12. Штань М. В. Економічна політика держави в умовах глобальної нестабільності: дисертація на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю 08.00.03 – Економіка та управління національним господарством. ВНЗ «Національна академія управління». м. Київ, 2024. 405 с.

13.Horbachova, K., Ksendzuk, V., Voitsitska, K., Kovalchuk, I., Tykhoniuk, O. (2025). Challenges of Legal Status of War Refugees and Internal Migrants: the Case of Ukraine. Revista de Cercetare si Interventie Sociala, 90, 63-78, DOI: 10.33788/rcis.90.4

14.Hrytsyshen D., Sergiienko L., Hrabchuk I., Zakharov D., Ksendzuk V. Evaluation of financial monitoring systems effectiveness in its relationship to the country's security indicators. Ekonomia i Prawo. Economics and Law. 2024. Volume 23, Issue 3. Pp. 519-533. doi:10.12775/EiP.2024.026

15.IMD World Competitiveness Center. IMD World Competitiveness Booklet 2024. Lausanne : IMD, 2024. URL: https://www.investchile.gob.cl/wp-content/uploads/2024/08/Booklet_WCY_2024.pdf

16.Ksendzuk, V., Orel, O., Orel, O., Sydoruk, I. and Chuienko, V. (2024). Cooperation of International Organisations in Ensuring International Security: Challenges and Perspectives. Economic Affairs, 69(Special Issue): 327-335.

17.Sander H. Understanding the New Global Economy. A European Perspective. Taylor & Francis, 2021. 254 p.

18.Sergiienko L., Ksendzuk V., Stoliar Y., Krutik Y., Voitsitska K. Ukrainian and global experience of anti-corruption activities in the field of preventing and combating illegal migration: legal, economic and financial mechanism. Financial and Credit Activity

Problems of Theory and Practice, 2024, 2(55), 546–558. https://doi.org/10.55643/fcaptp.2.55.2024.4189

13. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Аналітичний портал Forbes Global 2000. URL: https://www.forbes.com/global2000
2. Аналітичний портал Fortune Global 500. URL: https://fortune.com/global500
3. Аналітичний портал Project Syndicate (коментарі провідних економістів). URL: https://www.project-syndicate.org
4. Аналітичний портал Statista (глобальна статистика та ринкові дані). URL: https://www.statista.com
5. Аналітичний портал Trading Economics (кон'юнктура глобальних ринків). URL: https://tradingeconomics.com
6. Аналітичний портал Національного інституту стратегічних досліджень. URL: https://niss.gov.ua
7. Аналітичний портал Українського інституту майбутнього. URL: https://uifuture.org
8. База даних Євростату. URL: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser
9. База даних зовнішньої торгівлі ООН (UN Comtrade). URL: https://comtradeplus.un.org
10. База даних МВФ (World Economic Outlook Database). URL: https://www.imf.org/en/Publications/WEO
11. База даних OECD Data Explorer. URL: http://data-explorer.oecd.org/
12. База даних Світового банку (World Bank Open Data). URL: https://data.worldbank.org
13. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України (законодавча база). URL: https://rada.gov.ua
14. Офіційний веб-сайт Глобального інноваційного індексу (WIPO GII). URL: https://www.wipo.int/global_innovation_index
15. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: https://stat.gov.ua/uk
16. Офіційний веб-сайт Конференції ООН зі сталого розвитку (SDGs). URL: https://sdgs.un.org
17. Офіційний веб-сайт Міжнародного валютного фонду. URL: https://www.imf.org
18. Офіційний веб-сайт Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України. URL: https://www.me.gov.ua
19. Офіційний веб-сайт Міністерства закордонних справ України. URL: https://mfa.gov.ua
20. Офіційний веб-сайт Національного банку України. URL: https://bank.gov.ua

21. Офіційний веб-сайт Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР). URL: https://www.oecd.org

22. Офіційний веб-сайт Офісу з питань відновлення України. URL: https://recovery.gov.ua

23. Офіційний веб-сайт Програми розвитку ООН (ПРООН / UNDP). URL: https://www.undp.org

24. Офіційний веб-сайт Світового банку. URL: https://www.worldbank.org

25. Офіційний веб-сайт Світового економічного форуму. URL: https://www.weforum.org

26. Офіційний веб-сайт ЮНКТАД (торгівля та розвиток ООН). URL: https://unctad.org